

NA KRATKO

Sproščanje zimzelene energije na daljavo



V Turizmu Doline Soče vas vabijo na prav posebni virtualni sprehod in za boljše počutje v času, ko ne moremo potovati in svobodno raziskovati lepote sveta, svetujemo, da se v mistih skupaj vrnemo k Soči. Njeno naravo lahko začetim z ogledom video zgodbe reke, ki teče proti toku, nazaj čez brzice in skozi korita, nazaj do skrivnostne votline, kjer jo prvič uzmemo. »Pot reke Nazaj k izviro smo ustvarili v sodelovanju z Agencijo Nea Culp, režiserjem Jašo Kocelijem in direktorjem fotografije Laurensom Bumbendorferjem. Smaragdna reka je edina junakinja tega filma. Potovanje nazaj nas vabi k postanku in razmisleku. Nazaj k izviro v vseh pogledih. Vabi nas k spominom in spravevanju, k osvetešanju in k novim začetkom. K občudovanju najlepše alpske reke,« je pojasnil direktor Turizma Doline Soče Janko Humar. Dodal je, da če kdaj potem zdaj ne smemo pozabljati na lepe stvari: »Kok življenja je neustavljiva, dolina Soče bo počakala obiskovalce, energija reke pa nam bo dala moč, da skupaj prebrodimo to obdobje. Vabimo vas tudi k razmisleku na poti k izviro. Konec epidemije ne sme biti le povratek v stare tirnice, ampak nov začetek, usmerjen v ozaveščen, zimzelen, ljudem in naravi prijazen razvoj. Video zgodba je dovolj tiha in zgovorna, da jo lahko prav vsi uporabite in posredujete naprej s svojim sporočilom. Delite jo kot prijazno razglednico, polno upanja in spominov na lepe trenutke.« Video zgodbo z navdihom si lahko ogledate na spletnem naslovu <https://youtu.be/h8Y-KhVkwU>.

Virtualni sprehod z navdihom

V Goriških brdih v tednih izrednih razmer zaradi koronavirusa še zdaj niso sedeli križem rok, v zeleni destinaciji, kjer sobivanju z naravo in za naravo pripisujejo izjemen pomen, namreč načrtujejo številna presenečenja. Pripravili so še bogatejšo ponudbo aktivnega preživljanja prostega časa v naravi. »Razvijamo nove pohodne in kolesarske poti, ki bodo obiskovalcem razkrile doslej še nepoznane kotičke briške pravljice pokrajine. Dopolnjujemo zgodovinsko muzejsko zbirko v Vili Vi-polže, pripravljamo nov muzej tehnične dediščine briške kleti v Briški hiši v Šmartnem, načrtujemo doživetja za otroke in družine, čuječe pakete za odrasle in še mnoge druge novosti. Verjame, da se bomo ponovno srečali ravno v času, ko si bomo vsi skupaj



lahko privoščili zobanje kraljevskih rdečih briških češenj,« je pojasnila direktorica ZTKMŠ Brda Tina Novak Samec. Potniki in ljubitelji narave pa si lahko že zdaj omislite digitalno potovanje med briške grčice – s pomočjo facebook profila Goriška brda vas namreč vsak dan v tednu popeljejo od listanja med fototrunki, virtualnih videosprehodov med briškimi bradami, spoznavanja kulturne in arhitekturne dediščine do preizkušanja briških receptov. x

Pripravila Tina Jereb

DNEVNIK

REPORTAŽA / DOLINA KOLPE

Na hrvaški strani reke Kolpe

Pred leti je bila hrvaška stran doline reke Kolpe samotna in redko poseljena. Vanjo so zahajali predvsem ribiči in ljubitelji narave, v zadnjih letih pa je tam precej drugače. Turizem je postal pomembna dejavnost, predvsem poleti, ko obiskovalci uživajo v kopanju in čolnarjenju po čisti in topli reki.

Maja Oven

Poglej globoko v naravo in takrat boš vse razumel bolje, je nekoč zapisal fizik Albert Einstein. In prav to se zgodi popotniku, ki se odpravi h Kolpi. Na prvi vtis reka razdvaja kraje na slovenski in hrvaški strani, še zlasti, ker je videti grozečo bodočo žico, ki naj bi preprečevala prehod beguncem. Toda v resnici Kolpa že stoletja povezuje ljudi, tako socialno kot tudi gospodarsko, saj so se prebivalci od nekdaj podajali s trebuhom za kruhom v sosednje kraje, po reki pa se je vse do Karlovca odvijal rečni promet za tovarjenje žita, lesa in prevoz potnikov.

Stari Rimljani in Iliri so že od nekdaj uživali v lepota Kolpe in jo uporabljali za plovbo kot eno glavnih transportnih poti. Danes, ko sta nas preplavila tehnološki in civilizacijski razvoj, so Kolpa in kraji ob hrvaški strani ostali nekoliko pozabljeni. V zadnjih letih je tam turizem vseeno po-

stal pomembna dejavnost, predvsem poleti, ko obiskovalci uživajo v kopanju ali čolnarjenju po čisti in topli reki ter v številnih priložnostnih aktivnostih. Tudi kolesarji najdejo svoj raj, saj je na cestah zelo malo prometa, gradijo pa se tudi prve kolesarske steze. Vsako leto se odpirajo nove turistične kmetije, manjša prenočišča, penziji in apartmaji. Zelo pomemben je tudi športni ribolov, tako na slovenski kot hrvaški strani reke.

Ljudje so preprosti, prijazni in gostoljubni, kot da so sodobno življenje že zdavnaj pustili za seboj.

Pristno gostoljubje

Le dobre pol ure vožnje iz Zagreba so kraji, ki sodijo pod turistično skupnost Kolpa: Ozalj, Lasinja, Draganić, Kamanje, Žakanje. Ponašajo se z naravnimi lepota in zgodovinskimi znamenitostmi, ljudje so preprosti, pri-

jazni in gostoljubni, kot da so sodobno življenje že zdavnaj pustili za seboj in se ponovno prepustili tradiciji, vendar na sodoben način. Vasi, nastale ob obali Kolpe, še danes skrivajo mnogo skrivnosti in legend, ki so jih v preteklosti spoznali le redki. Razlogov, da obiščete te kraje vsaj za odhiti ob koncu tedna, je resnično dovolj. Ne samo zaradi neokrnjene narave, temveč tudi izvrstnih okusov, ki jih domačini pripravljajo z vso ljubeznijo, po tradicionalnih receptih in iz večnoma lokalno pridelanih živil. Čedalje pogosteje se med vinogradi pojavljajo nove vinske kleti in majhni penziji, ki gostijo popotnike na pokušnjah vina in lokalnih specialitet. V teh krajih so še vedno pomembni ovčereja, kozjereja in govedoreja. Kmetje pridelujejo odlične sira.

Popotnika pot pripelje do družinskega posestva Guštin, kjer tri generacije združujejo moči pri vodenju kmetije, ki prideluje tudi svoje vino, postreže pa z domačimi klobasami,

Stari Rimljani in Iliri so že od nekdaj uživali v lepota Kolpe in jo uporabljali za plovbo kot eno glavnih transportnih poti.

slanino in sirom. Njihov adut je originalni in topli koruzni kruh s sirom in maslom, ki se kar stopi v ustih. Gospodinjstvo vzreja tudi konje in z vinske hiše ponuja edinstven pogled na vinorodno območje Ozalj in Vivodine. Impresivno okrašena vinska hiša in degustacijska soba, obložena s kamnom, sta idealni za kratek odhiti stran od vrveža in oči javnosti. Kmetija je obkrožena le z vinski trto in nežno naravo, kraj pa je idealen za odhiti s prijatelji ob dobri kapljici in odlični jagnjetini. V hiši je mogoče najeti počitniški apartma, v okolici je dovolj možnosti za pohajkovanje, bodisi peš bodisi s kolesom.

Slast »potrgane gače«

Kulinaricnim navdušencem so v teh krajih na voljo številne specialitete, ena takšnih so »potrgane gače« na vinskem posestvu Čulig, kjer je na voljo enajst sob. Po besedah Anke, ki je bila še pred petimi leti zaposlena v tekstilni tovarni Komet v Metliki, so to neke vrste ocvrte miške iz kvasenega testa in z luknjo v sredini, ki jim dodajo svežo skuto. Ponudijo jih za zajtrk – namesto kruha. Tipičen zajtrk tam sestavlja tudi »kajgana« z ocvirki in polento. Posestvo Čulig stoji na idilčni lokaciji sredi vinogradov v srcu Vrhovca, majhnega mesteca, od koder se odpira pogled proti Sloveniji, Žumberškemu in Samoborskemu pogorju. Od Ljubljane je oddaljeno le 116 kilometrov. Takšnih okusov se ne da kupiti v supermarketu, saj so narejeni z ljubeznijo, v sožitju z naravo in trdim delom.

Zanimivo je obiskati posestvo Srce narave družine Srakovič v Ribniku. To je oaza miru na 350 metrih nadmorske višine, ki ponuja nastanitev v lesenih hišah, poimenovanih po spomladanskem cvetju: jegliču, žafranu, vijolici in narcisi. Posest ima tudi čedalje priljubljenjšo luksuzno glampinške šotore, restavracijo Petrova klet z lokalnimi specialitetami ter vinski klet, organizirajo pa tudi poroke in druga slava.

Za piko na i

V lepem spominu ostane tudi plovba po Kolpi na žitni ladji Zora. V uri in pol dolgi plovbi boste spoznali vasi ob Kolpi ter slišali zgodbo o potopljeni ladji, karlovških sireh in biotski

Vasi, nastale ob obrežju Kolpe, še danes skrivajo mnogo skrivnosti in legend, ki so jih v preteklosti spoznali le redki.

preostri obale. Pravo doživetje je tudi pokušnja domačih likerjev, denimo ribezovega, in domačega peciva.

Stiri kilometre stran od Karlovca stoji moderno urejen vojni muzej Turan. V svoji zbirki hrani 350 predmetov, ki so pričre pretresljive zgodbe domovinske vojne, in je trajni spomin na junake hrvaške vojske, ki so na Turnju ubranili Karlovec in Hrvaško. Izmaličeno letalo mig 21 pa pričra o slavem pilotu lovca, Robertu della Croce iz okolice Tuzle, ki se je ob raketriranju Saborskega sela v imenu srbske vojske, ko je bilo letalo zadeto, katapultiral iz letala in preživel. Njegovo znani rek je: »Sreča spremlja hrabe.«

Hidroelektrarna Munjara je najstarejša celinska hidroelektrarna na Hrvaškem, zgrajena je na naravnem slaku v centru kraja Ozalj. Obrežje reke je bilo nedaleč stran od Munjare priljubljeno mesto, ki ga je naslikala najslavnejša hrvaška akvarelistka Slava Raškaj, gluhonema slikarka. x



Meja na Kolpi po sredini reke, kjer postaja v poletnih mesecih turizem čedalje pomembnejša dejavnost.



Vsako leto se pojavljajo nove turistične kmetije, manjša prenočišča, penziji in apartmaji.



Ena od naravnih znamenitosti je jama Kobiljača.



Med vinogradi se odpirajo vinske kleti in majhni penziji.



Takšnih okusov se ne da kupiti v supermarketu.